

Metodbeskrivning

Fastställt av: Johan Mathillas

Upprättat av: Annika Swingborg

Granskare: Anna Lundbäck

Organisation gäller inom: Hälso- och Sjukvårdsförvaltning, Kemi Västerbotten

F-Hb - Analyz F.O.B, Metodbeskrivning PNA

Kontakta PNA-gruppen vid frågor om metoden och för hjälp med behovs- och kostnadsanalys.
Vid införande planeras användarutbildning tillsammans med Laboratorieinstruktör som även finns som ett stöd under hela införandet.

Förändringar från föregående utgåva

Första utgåva. Ersätter tidigare webbplatsdokument "Metodbeskrivning F-Hb F.O.B Test".

Omfattning

Metodbeskrivningen vänder sig till vårdpersonal som analyserar faeces-Hb patientnära.

Bakgrund

Test för snabb upptäckt av humant hemoglobin i avföring. Hemoglobin (Hb) är det röda blodfärgämne som svarar för transporten av syrgas och koldioxid mellan perifera vävnader och lungorna. B-Hb finns nästan uteslutande lokaliserat till de röda blodkropparnas cytoplasma. En frisk människa förlorar cirka 1–2 mL blod per dygn via gastrointestinalkanalerna, vilket är för lite för att ge utslag på test för hemoglobin i avföring.

Övre gastrointestinala blödningar är svårare att påvisa med detta test eftersom hemoglobin denatureras under passagen genom tarmen och känns därför inte igen av testets antikroppar.

Syfte

Metodbeskrivningen sammanfattar metoden för patientnära analys av Hb (Hemoglobin) i faeces med syftet att ge snabb vägledning vid frågor som rör denna analys.

Lagar och andra krav

Ej tillämbart.

Ett utskrivet dokument är endast en kopia. Giltig version finns i ledningssystemet.

Ansvar och befogenheter

Verksamhetschef, på respektive vårdenheter där PNA används, ansvarar för att alla riktlinjer som gäller Medicintekniska produkter efterföljs.

Beskrivning/Genomförande

Analyz FOB-test används för att upptäcka humant hemoglobin i avföring genom visuell avläsning av färgomslag på en testplatta som belagts med anti-humana hemoglobinantikroppar på en testlinje (T). Testet innehåller även en kontrollinje (C) som visar om testet fungerat.

Avsedd användning

In vitro-diagnostisk analys avsedd för bestämning av förekomst av humant hemoglobin i avföring. Endast för professionellt bruk.

Instrument

Resultatet tolkas visuellt, ingen utrustning krävs för avläsning av testet.

Mätintervall

≥ 40–500 000 ng/mL (positivt resultat). I enstaka fall kan även prover som innehåller lägre nivåer än 40 ng/mL ge positiva resultat. Den analytiska känsligheten från ett avföringsprov är 4,8 µg hemoglobin/g faeces.

Reagens och förbrukningsmaterial

Alla förbrukningsprodukter för att utföra F-Hb analys beställs i regionens beställningssystem enligt följande benämning och artikelnummer:

Testkit F-Hb, 20 kit/fp	Art.nr 10005604
Provtagningsstub F-Hb, 20st/förp	Art.nr 10005605
Testkassett, F-Hb, 20st/förp	Art.nr 10005606

För frågor gällande inköp, leveranser, reklamationer hänvisas till Inköp.

[Länk till Inköp och upphandling på Intranätet](#)

Förvaring och hållbarhet – Reagens

Produkterna är känsliga för fukt och ska användas omedelbart när förpackningen brutits.

Förvaring Produkterna ska förvaras i den förslutna förpackningen, antingen kylda (ca. 2–8°C) eller vid rumstemperatur (upp till 30°C).

Hållbarhet Till utgångsdatum angivet på förpackningen.

Ett utskrivet dokument är endast en kopia. Giltig version finns i ledningssystemet.

Analys av patientprov

Mer information om provtagning finns att läsa i produktens bipacksedel.

- Patienten måste noggrant instrueras att följa bruksanvisningens provtagningsinstruktion om provet ska tas på egen hand i hemmet.
- Om patienten har mens, blödande hemorroider, blod i urinen eller varit onormalt hård i magen vid provtillfället bör testet ej genomföras utan i stället skjutas upp.

Provmaterial

Avföring (faeces).

Inga förhållningsorder för kost behöver ges.

Patienten tar provet själv, i den mån det är möjligt.

Provolym

Inget specificerat men prov tas med fördel direkt från toalettpapper efter torkning, om patienten tar provet själv.

Hållbarhet

Avföringsprov i buffert är hållbart i 2–30°C i upp till 7 dagar.

Provtagning

Instruktion riktad till patient för provtagning av F-Hb finns att skriva ut från provtagningsanvisningar.

Skriv gärna ut på färgskrivare.

[Länk till provtagningsanvisningar på intranätet](#)

1. Märk provtagningstuben med namn, personnummer, datum och tid för provtagning.
2. Samla upp avföring i ren och torr behållare av plast eller glas, eller på dubbelvikt toalettpapper.
3. Skruva av den blå buffertstickan från buffetröret (OBS. Den vita änden är enbart för analyserande personal och ska aldrig öppnas vid provtagning).
4. Använd den blå buffertstickan och samla in avföringsprovet genom att slumpmässigt sticka ned den på flera olika ställen i avföringen.
5. Torka bort överflöd av avföring från stickan med ett papper.
6. Sätt tillbaka buffertstickan i provtagningstuben och skruva fast ordentligt.
7. Nu är provet klart att lämnas in för analys. Det kan förvaras i kyl eller rumstemperatur och ska testas inom 7 dagar från provtagning.

Ett utskrivet dokument är endast en kopia. Giltig version finns i ledningssystemet.

Utförande av test

1. Testkassett och patientprov ska ha antagit rumstemperatur innan testning sker.
2. Öppna förpackningen och ta ut testkassetten precis innan analys. Märk testkassetten med patientens namn och personnummer.
3. Skaka provtagningstuben så att avföringsprovet blandar sig med bufferten i röret.
4. Skruva av den vita skyddshylsan och bryt av den lilla tappen. Använd med fördel en bit papper för att förhindra stänk.
5. Håll provtagningstuben i en vertikal vinkel över testkassetts provbrunn och droppa 3 fritt fallande droppar ner i provbrunnen.
6. Ställ en timer och läs av resultatet efter 5 minuter. Starkt positiva resultat kan avläsas tidigare (OBS. Testet får aldrig avläsas senare än 5 minuter efter att provet droppats i provbrunnen).

Svarsrutin

Positivt	Två tydliga rosafärgade linjer framträder. Ett i kontrollregionen och ett i testregionen.
Negativt	Endast en rosafärgad linje framträder i kontrollregionen.
Ogiltigt	Om det inom 5 minuter inte framträder någon linje i kontrollregionen är testet ogiltigt p.g.a. procedurfel eller att testreagensen försämrats.

Resultat besvaras som Ej påvisbart/påvisbart eller som neg/pos beroende på lokal rutin.

Kvalitetskontroller**Intern kontroll**

Endast testkassetts inbyggda kontroll.

Extern kontroll

Extern kontroll saknas.

Underhåll

Inget underhåll krävs.

Felsökning

Vid problem med analys eller reagens hänvisas felsökning i första hand till produktens bipacksedel. För produktfel som inte kan avhjälpas med egen felsökning rekommenderas kontakt med PNA-gruppen eller Inköp beroende på felets natur.

Ett utskrivet dokument är endast en kopia. Giltig version finns i ledningssystemet.

Dokumentation och arkivering

Ej tillämbart.

Historik

Första utgåva. Ersätter tidigare webbplatsdokument "Metodbeskrivning F-Hb F.O.B Test".

Utarbetat av

Annika Swingborg, Laboratorieinstruktör, PNA-gruppen, Laboratoriemedicin Västerbotten.

Kontakt

PNA-gruppen, Laboratoriemedicin Västerbotten.

Telefon 090-78 525 24

Referenser

- Analyz FOB-test, bipacksedel (FOB-IFU06.04_SE_210301)
- Nilsson-Ehle P et al. Laurells klinisk kemi i praktisk medicin, 9 uppl. Studentlitteratur, Lund 2012

Dokumentinformation

Här anges information om vad som finns i grå ruta, sidhuvud, sidfot och om information angetts om kontrollerade kopior. Det anges här för att kunna läsas av hjälpmedel för synnedsatta. **Denna information får inte tas bort!**

Information i sidhuvud

Bild på region Västerbottens logga.

Versionsnummer: 96324

Giltigt från och med: 2025-06-10

Giltigt till och med: 2027-06-10

Information i grå ruta på första sidan

Dokumenttyp: Metodbeskrivning

Fastställt av: Johan Mathillas

Upprättat av: Annika Swingborg

Granskare: Anna Lundbäck

Organisation gäller inom: Hälso- och Sjukvårdsförvaltning, Kemi Västerbotten

Information i Sidfot

Dokumentnummer: 96324

Kontrollerade kopior

Ett utskrivet dokument är endast en kopia. Giltig version finns i ledningssystemet.